

ВИДАТНІ ДІЯЧІ ТА ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ

УДК 821.161.2'06-92-94:929Олійник](045)

Іван Чиж,

голова Української консультативної ради експертів інформаційної сфери,
заслужений журналіст України, голова Комітету Верховної Ради України
з питань свободи слова та інформації (1998—2000),
голова Держкомтелерадіо (2002—2006)

До Слова і до Совісті торкнутися... (до 85-річчя від дня народження Бориса Олійника)

*Мовчить чиновництво... Не чути "патріотів"...
Принищили чомусь і брати по цеху... Чи то вірус і
карантин, чи втрата пам'яті й забуття, а чи
байдужість і зневіра... Хто зна?..*

*Зате пульсує жива і юна творчість, гартується
думка, відкривається глибина і тайна від доторку до
Слова й до Совісті великого Поета й Громадянина.
Студенти-журналісти першого та другого курсів
гуманітарно-педагогічного факультету Національ-
ного університету біоресурсів і природокористування
України саме 22 жовтня, у день народження Бориса
Ілліча Олійника, прослухали лекцію-спогад про ви-
датного співвітчизника, отримали спеціальні творчі
завдання та розпочали колективну роботу над
альманахом-дайджестом про його творчість.*

*Виявилося, що тільки наш університет, де маю
честь навчати основ журналістики юну зміну, гідно
пошанував цю високу Постать. Отже, про Бориса
Ілліча слово-спогад...*

Коли за вічну межу йдуть такі Постаті, — дрібні світі, нікчемніють дуті авторитети, миршавими й сірими бачаться записні "патріоти"... А словесна тріскотня "чолових" і челяді — полова половою перед Його Словом, Його Мудрістю, Його Позицією...

*...Ми не полки супроти душолава,
Ми проти нього подвигаєм Слово,
І хай Господь на подвиг окропить!*

Борис Олійник мав лише Слово — і в наступі, і в обороні — та що то була за зброя!

М'який, спокійний, толерантний, інтелігентний від природи й виховання, маючи тонкий гумор та незлостиву іронію, Борис Ілліч водночас був нещадним до несправедливості, лизоблюдства, продаж-

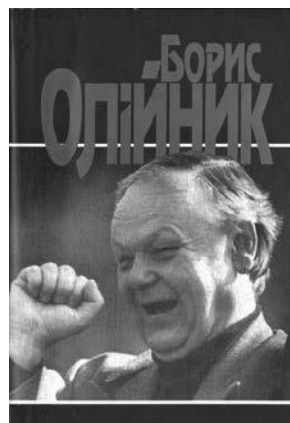
ництва, ненавидів зрадників, не терпів перевертнів. Та найбільше боліла йому Україна, її доля, її минуле, день нинішній і прийдешній...

Спершу познайомився з глибокою і проникливою поезією Бориса Олійника ще в молоді роки, а потому, за два десятиліття, мав частя особисто знати, спілкуватися й працювати з Борисом Іллічем. Близько пізнав його як Людину, Патріота й Громадянина...

Середня школа у Старій Синяві на Поділлі, де я, молодий журналіст районної газети "Колос", вів літературний клуб на початку 1970-х рр., стала місцем творчих дискусій початківців-поетів і прозаїків. Пригадую, як затамували подих старшокласники, коли, досліджуючи образність поезії саме на творчому взірці майстерності Бориса Олійника, продекламував їм:

*...В медовій тиші зрілого поліття
Поволі, за покорою волів,
Рипіло вісімнадцяте століття...*

Поетичний твір про Григорія Сковороду раптом загравав усіма барвами минувшини, й до актові зали наче увірвалося гаряче пожнив'я доби великого філософа та мандрівника — як особливе тло цілісної картини тогочасного українського світу.

Бориса Олійника сміливо можна назвати громадянином світу, він побував майже у всіх "гарячих точках" колишнього Союзу та планети, його серце ятрили рани Югославії, Сербії, свій біль він переніс до книги "У замкненому колі" (2007). Та насамперед Великого Українця тривожило все, що торкалося України. Ще за часів СРСР з трибуни сесії Верховної Ради Союзу він гостро й прямо поставив проблему голодомору в Україні 1932—1933 рр., назвавши його геноцидом українського народу.

Пізніше, впродовж семи років працюючи у Парламентській асамблеї Ради Європи разом із Борисом Іллічем в одній політичній групі об'єднаних європейських лівих, ми завжди узгоджували свої позиції з усієї проблематики, що стосувалася України, виступали в унісон, домагалися ухвалення резолюцій на підтримку молодого української держави.

Фото на згадку з Борисом Олійником, Митрополитом Київським і всієї України, Предстоятелем Української православної церкви Володимиром, колишнім заступником міністра освіти Борисом Козорізом та журналісткою Лілією Брудницькою

Олійник, демократ за означенням, проте, не млів од "європейських цінностей", добре усвідомлюючи, що не все там аж таке цінне, що є й подвійні-потрійні стандарти, й чваньковита зверхність чиновництва... Завжди нагадував:

*...Де була б ти сьогодні, Європо,
Де була б ти,
Якби не вони?*

Саме величезні жертви війни, принесені нашим народом на вівтар перемоги, врятували Європу й світ. Син полегло у боях із нацизмом полтавця (до слова, журналіста районної газети), котрий одягнув солдат-

ську шинелю і віддав життя за рідну землю, Борис Олійник був справжнім українським патріотом, називаючи себе "православним комуністом", він глибоко вірив в ідею справедливості, рівності та братерства й ніколи їй не зраджував.

Керівник української парламентської делегації й упродовж 10 років — віцепрезидент ПАРЄ, Олійник вів проукраїнську лінію в бюро Асамблеї та на її сесіях. Надто ж коли це стосувалося української культури, адже він 30 років був незмінним головою Українського фонду культури. Особливо активно нагадував європейцям та просував ідеї спільного подолання наслідків Чорнобильської трагедії (і тут Україна собою закрила Європу!), бо пізнав це лихо не з газетних публікацій, а ведучи репортажі майже від самого смертоносного жерла реактора. Опромінений, він втратив здоров'я та змушений був упродовж багатьох років вдаватися до гемодіалізу, аби підтримати свій організм.

І попри все, Борис Олійник ніколи не втрачав оптимізму, сили духу, властивої йому самоіронії та гумору. Під час зустрічей завжди приязно обнімалися, крізь примружені повіки — іскорки сміху та блиск мудрих очей...

До останнього дня й до останнього подиху він був Совістю України. Був, є і буде для всіх наступних поколінь справжніх дітей України!

Саме життя й громадянська позиція Бориса Олійника надихнули на рядки, котрі теж творчо осмислюють нині майбутні журналісти:

*Не маю запасної Батьківщини,
Не мав такої і не матиму ніколи!
Як матері немає запасної,
Як не буває запасної долі.*

Надійшла до редакції 16 жовтня 2020 року

ЗА РУБЕЖЕМ

УДК 027.7(417):025.5]:004.77](045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2020.10(291).47-52

*Світлана Галицька,
науковий співробітник НБУВ,
e-mail: galizkaya@nbuv.gov.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7902-8580>*

Бібліотека Трініті-коледжу в Дубліні: сучасний інформаційно-комунікативний центр Ірландії

У статті розглянуто аспекти діяльності бібліотеки Трініті-коледжу як інформаційно-комунікативного, просвітницького й культурного центру Ірландії. Проаналізовано можливості бібліотечної пошукової системи щодо надання користувачам оперативного та якісного доступу до інформаційних джерел і послуг. Зазначено, що книгозбірня долучає до обслуговування бібліотекарів-експертів, які надають консультації й рекомендації з інтелектуального пошуку матеріалів та організації наукового дослідження. З'ясовано, що інформаційно-пошукова система (ІПС) бібліотеки дає змогу забезпечити якісний супровід наукових досліджень і високий рівень використання інформаційних ресурсів, локалізованих як у власних фондах, так і в інших інформаційних системах та базах даних (БД). Наголошено, що досвід бібліотеки з репрезентації інформаційних ресурсів і надання засобів навігації та пошуку інформаційних джерел є корисним для вдосконалення ІПС наукових бібліотек України, що здійснюють інформаційне забезпечення всіх галузей діяльності, зокрема й науково-дослідної. Зауважено, що розроблення оптимальної моделі раціональної організації онлайн-ресурсів сприяє подальшому розвитку й модернізації пошукових систем вітчизняних наукових бібліотек.

Ключові слова: електронний каталог; інформаційно-пошукова система; тематичний пошук; бібліотечний запис; бібліотекар-експерт; наукові бібліотеки України